

Multicultureel Mexico

Een mix van culturen

Mexico is in alle opzichten een mix. Een smeltkroes van verschillende mensen en religies. Al deze culturen maken Mexico heel bijzonder. Wil je weten hoe dat komt? Kijk dan deze clip.

Mexico is één grote mix, echt waar. Want wat je daar allemaal ziet! Moet je kijken joh: het lijkt wel alsof de mensen verschillend móeten zijn hier in Mexico. Hoe anders, hoe beter. Het is natuurlijk allemaal best oppervlakkig, een kwestie van mode en smaak, maar toch zegt het iets over het wezen van Mexico.

Mexico is een mix. De Mexicaanse ziel is niet één, maar wezenlijk veel. Daarom noemen ze Mexicanen "Mestiezen", een "vermenging", alles loopt bij hen door elkaar. En dat heeft alles te maken met de geschiedenis.

Een geschiedenis die Mexico volledig door elkaar heeft geschud. Heel wat breuklijnen van de recente geschiedenis lopen dwars door Mexico heen. En de Mexicanen, die proberen overeind te blijven door al deze breuklijnen toch te integreren. Maar laten we beginnen bij de meest spectaculaire breuklijn: de breuklijn die verantwoordelijk is voor de grootste cultuurbeving van de menselijke geschiedenis: de Conquista oftewel de verovering van Mexico door de Spanjaarden.

En het is niet alleen bij veroveren gebleven hè, de Spanjaarden wilden een nieuwe wereld stichten en de Indianen moesten worden bekeerd. In de praktijk kwam het erop neer, dat alles wat Indiaans was vernietigd werd en vervangen moest worden door Spaans.

Natuurlijk is dit niet voor de volle 100% gelukt. Een cultuur wis je niet zomaar. Ook al werden de Spanjaarden in hun vernietigingsdrang stevig geholpen door ziektes die veel Indianen hebben gedood. Toch leven er vandaag de dag nog altijd Indianen in Mexico, maar dit zijn minderheden. Het gros van de Mexicaanse samenleving bestaat uit Mestiezen, halfbloeden. Maar ook bij hen zie je nog heel wat invloeden van de Indiaanse voorouders. En dat zie je ook al gewoon in het Mexicaanse straatbeeld. De veelheid en felheid van kleuren bijvoorbeeld en de geometrische vormen. Het zijn duidelijke sporen van pré-Spaanse beschavingen, want ook de Indianen schilderden vroeger alles in felle kleuren en hadden een obsessie voor geometrische orde.

Maar ook in de Mexicaanse ziel zitten nog voor-Spaanse sporen. Ja, in het streven naar harmonie in relaties bijvoorbeeld. En zelfs met de doden.

Wat heel duidelijk van Spaanse afkomst is, is het Katholieke geloof. Tja, er waren natuurlijk geen kerken en heiligen bij de Indianen. Indianen waren heidenen, die niks wisten van het Goddelijke Licht en de Christelijke Waarheid. Het waren de Missionarissen die de Kerk en Heiligen aan de Mexicanen cadeau hebben gedaan.

Maar de invloed van de Spanjaarden reikt veel verder dan het geloof: ook de gitaren komen uit Spanje. Tja, nu typisch Mexicaans.

En de kaarsen, de Indianen kenden geen vuur in een potje of op een stokje. En ook het meel, de Indianen hadden alleen maïs, maar ze maken nu ook veel dingen van meel.

Maar Mexico is niet alleen een kwestie van onderdrukte Indianen en dominante Spanjaarden, want net op het moment dat Europa een grote rol speelde in Mexico, openden zich langs de Westkust handelsroutes met China en India. Bovendien brachten de Europeanen veel Afrikaanse slaven met zich mee en dat heeft allemaal invloed gehad op de Mexico-mix.

Duizendklappers, gillende keukenmeiden, een Mexicaans feest kan niet zonder vuurwerk. Maar wel van origine Chinees of het Papel Picádo, typisch Mexicaans, maar ook met Chinese roots. En hier: de piñata: typisch Mexicaans. Het is nu op elk feest, maar wel made in Italy, het zijn de Franciscaanse Missionarissen die dit hebben ingevoerd. Het zou een truc zijn geweest om het Christelijke geloof uit te leggen: "het goede zit van binnen", net zoals de snoep in de piñata. En hier: zaterdagmorgen, danson, ritmes recht uit Afrika, nou ja, uit Afrika?, Cuba en dan Mexico. In ieder geval hebben de Mexicanen deze danspasjes te danken aan de Afrikaanse slaven.

Mexicanen zijn meesters in de integratie. Het is alsof ze getraind zijn in het vermengen, in het toe-eigenen van wat vreemd is en dat tot op de dag van vandaag. Neem nou de Dag van de Doden, een traditioneel Mexicaans feest, een pré-Spaans landbouwfeest in een Katholiek jasje. Dat feest wordt helemaal overspoeld door Halloween en dat is geen kwestie van vervreemding of besmetting, nee, nu is dat juist typisch Mexicaans: het vreemde vermengen, een plaats geven, opnemen.